

Mál nr. 352/2020**M og
V v/ ábyrgðartryggingar vinnuveitanda.****Starfsmaður í álveri hlaut brunasár við að setja rafskaut ofan í ker.****Gögn.**

Málskot, móttengið 9.10.2020, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 6.11.2020, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Hinn 22. janúar 2019 var M, starfsmaður A að setja rafskaut ofan í ker. Þegar hann slakaði skautinu ofan í kerinu slettist fljótandi baðefni, krýólít, í andlit M þannig að hann hlaut brunasár.

Í skýrslu Vinnueftirlits ríkisins um slysið kemur fram að stjórn krana, sem notaður var við að skipta um rafskaut í kerum, útheimti nákvæmni stjórnandans sem og góða yfirsýn og verði kranastjórnandinn því ítrekað að vera nærri opnu kerinu. Umrætt sinn hafi M verið nærri opnu kerinu og ekki verið með viðeigandi andlitshlíf niðri til að verja andlit og hliðar andlits. Valkvætt sé að nota hjálminn í stað annarra sambærilegra persónuhlífa. Kerið hafi verið opið enda búið að fjarlægja tvær þekjur yfir viðkomandi ker og nærliggjandi skauti samkvæmt vinnuleiðbeiningum og séu það hefðbundin vinnubrögð þegar skipt er skaut. Bil milli skauta og frá skauti í ker hafi verið í kringum 3 cm. Þegar skautinu er komið fyrir verði starfsmaðurinn að standa nærri svo hann sjái til verksins. Enginn búnaður hafi verið fyrir hendi sem hafi komið í veg fyrir að M kæmist nærri hættunni sem gæti stafað af hugsanlegu gosi eða hita. Við athugun á vettvangi hafi komið í ljós að starfsmaður sem vann við skautskipti hafi ítrekað þurft að vera nærri opnu kerinu til að sjá hvað hann væri að gera. Að auki hafi hann lyft andlitshlíf sinni ítrekað til að sjá vinnusvæðið betur. Við athugun á aðferðum við skautskipti í tveimur öðrum álverum hafi komið í ljós að notuð voru lokuð búr fyrir starfsmann/stjórnanda við skautskiptin. Í tilviki A hafi hins vegar starfsmaður/stjórnandi verið inni á hættusvæði með fjarstýringu til að stjórna krananum við skautskiptin. M hafi verið með tilskildar persónuhlífar og í viðeigandi hlífðarfötum en ekki notað andlitshlíf í samræmi við vinnureglur þar sem hann hafi lyft henni til að sjá betur til við vinnuþáttinn að setja niður rafskaut.

Var niðurstaða rannsóknar Vinnueftirlitsins að rekja megi orsök slyssins til ófullnægjandi aðferðar og búnaðar við skautskipti, þar sem starfsmaður þurfi ítrekað að vera inni á hættusvæði til að sinna starfi sínu við skautskipti í stað þess að nota þekktar, öruggari vinnuaðferðir við áhættusamt starf sem þetta. Meðvirkandi þáttur væri ófullnægjandi val á persónuhlífum og notkun þeirra. Gaf Vinnueftirlitið fyrirmæli um úrbætur sem fólust í því að endurskoða skyldi áhættumat með tilliti til slyssins og framkvæma viðeigandi úrbætur þannig að starfsmaður komist ekki í hættu af völdum heitra efna. Farið skuli yfir búnað og vinnuferli sem tryggi að viðeigandi öryggisfjarlægðum sé fylgt. Einnig skyldi farið yfir notkun persónuhlífa með starfsmönnum til að tryggja að þær séu notaðar á viðeigandi stöðum auk þess sem farið yrði yfir þörf á að krefjast notkunar á sérstökum hjálmum sem tiltækir voru til að sinna störfum eins og þeim sem slysið varð við.

M hefur krafist bóta fyrir líkamstjón sitt úr ábyrgðartryggingu A hjá V. V kveður skýrar leiðbeiningar vera á vinnustaðnum um að kranastjórnandi þurfi að vera í öruggri fjarlægð (u.þ.b. 5 m) þegar skaut er sett niður. Að auki komi fram í vinnuleiðbeiningum að áður en skautskipti hefjist skuli ávallt hafa nauðsynlegan öryggisbúnað uppi, svo sem rykgrímu, andlitshlíf, hnakkahlíf eða loftskiptahjál. Þá séu starfsmenn vel meðvitaðir um að lyfta ekki andlitshlíf sinni þegar þeir eru í nálægð við ker og þegar skaut eru sett ofan í þau. Hefur V hafnað bótaskyldu.

Álit.

Samkvæmt skýrslu Vinnueftirlitsins mátti rekja slysið til ófullnægjandi aðferðar og búnaðar við skautskipti. Hafi starfsmaður sem stjórnaði krana við skautskiptin ítrekað þurft að fara inn á hættusvæði til að geta sinnt starfi sínu sem skyldi, en öruggara verklag við þetta starf hafi verið þekkt, svo sem að stjórnandinn væri staðsettur í sérstöku lokuðu buri við starfa sinn líkt og þekkt væri í öðrum álverum. Engin skýr gögn hafa verið lögð fram í málinu sem sýna fram á að niðurstaða Vinnueftirlitsins að þessu leyti eigi ekki við rök að styðjast. Af hálfu A var því ekki gætt fyllsta

öryggis á vinnustaðnum við skautskiptin þannig að fullnægt væri fyrirmælum 13. og 37. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. Af þeim sökum ber A skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M.

Ljóst er að M hafði lyft upp andlitshlíf þegar slysið varð sem eftir atvikum má virða honum til gáleysis. Á hinn bóginn, þegar litið er til þess að hann virðist hafa þurft að lyfta andlitshlífinni upp til að geta séð betur þegar hann setti niður rafskautið en við það starf þurfti að gæta nokkurrar nákvæmni, svo og að það viðgekkst hjá öðrum starfsmönnum að lyfta upp andlitshlífinni við þetta sama starfs, þykir gáleysi M ekki vera svo verulegt að það teljist hafa verið stórkostlegt gáleysi í skilningi 1. mgr. 23. a skaðabótalaga nr. 50/1987 með síðari breytingum. Er því ekki efni til að skerða rétt hans til bóta vegna meðábyrgðar hans. Hann á því óskoraðan rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt á óskertum bótum úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík, 1. desember 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.